

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2004
IV. volební období

747

Vládní návrh

na vydání

**zákona, kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb.,
o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním
samosprávným celkům a některým státním fondům
(zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů,
a některé další zákony**

ZÁKON

ze dne 2004,

**kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb.,
o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním
samosprávným celkům a některým státním fondům
(zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů,
a některé další zákony**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o rozpočtovém určení daní

Čl. I

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 483/2001 Sb. a zákona č. 387/2004 Sb., se mění takto:

V § 3 odst. 1 písm. b) až f) se číslo „3,1“ nahrazuje číslem „15,06“.

V § 5 písm. b) se číslo „20“ nahrazuje číslem „9,1“ a slova „uhlovodíkových paliv a maziv“ se nahrazují slovy „minerálních olejů“.

V § 6 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Částku určenou k převodu v posledním měsíci rozpočtového roku, která již nemohla být z časových důvodů připsána na účet příjemce v témže rozpočtovém roce, převede správce daně na účet příjemce neprodleně po skončení rozpočtového roku jako operaci následujícího rozpočtového roku.“.

V § 6 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Pokud správce daně spravuje daně, které nejsou příjmem státního rozpočtu a u kterých příjemcům nevzniká nárok ve formě podílu na celostátním hrubém výnosu daně, převede výnos těchto daní podle tohoto zákona jejich příjemcům nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy tyto prostředky byly zaevidovány na osobním účtu daňového subjektu na jeho splatnou daňovou povinnost.“.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 4 a 5.

V § 6 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Daňové příjmy vybrané poslední pracovní den rozpočtového roku, které již nelze z časových důvodů v tomto roce převést na účty oprávněným příjemcům, budou z účtů státního rozpočtu před uzavřením výsledků hospodaření státního rozpočtu Českou národní bankou vyčleněny a po roztrídění do příslušných druhů daní převedeny na účty oprávněných příjemců do 10 pracovních dnů následujícího rozpočtového roku.“.

Příloha č. 1 zní:

„Příloha č. 1 k zákonu č. 243 /2000 Sb.

Procenta,
kterými se jednotlivé kraje podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daně
podle § 3 odst. 1 písm. b) až f)

Kraj	Procento
Hlavní město Praha	7,124647
Středočeský	11,607455
Jihočeský	7,892786
Plzeňský	6,341091
Karlovarský	3,298158
Ústecký	8,013169
Liberecký	4,387512
Královéhradecký	6,003710
Pardubický	5,253909
Vysočina	6,427945
Jihomoravský	10,373188
Olomoucký	6,608166
Zlínský	5,721896
Moravskoslezský	10,946368
Úhrn	100,000000

“.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Postup pro převod daňových příjmů podle § 6 odst. 6 zákona č. 243/2000 Sb., ve znění tohoto zákona, se použije poprvé pro převod daňových příjmů za rok 2004.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o státní správě a samosprávě ve školství

Čl. III

Zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění zákona č. 190/1993 Sb., zákona č. 256/1994 Sb., zákona č. 139/1995 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 3/2002 Sb. a zákona č. 284/2002 Sb., zákona č. 181/2003 Sb. a zákona č. 18/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 8 odstavec 2 a 3 včetně poznámky pod čarou č. 1g znějí:

„(2) Krajský úřad rozepisuje a poskytuje s vědomím zastupitelstva kraje a na základě závazných zásad stanovených ministerstvem formou dotace prostřednictvím rozpočtů obcí předškolním zařízením, školám a školským zařízením, které jsou zařazeny do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (dále jen „sít“) a které jsou zřizovány obcemi, finanční prostředky na platy a náhrady platů, popřípadě mzdy a náhrady mezd, na odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, na výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení, na úhradu příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, na přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb, na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí a žáků zdravotně postižených, a rovněž výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, a kontroluje jejich využití. Při rozpisu vychází z návrhů předložených obecními úřady obcí s rozšířenou působností na území kraje. O rozpisu finančních prostředků informuje krajský úřad příslušné obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

(3) Krajský úřad poskytuje formou rozhodnutí finanční prostředky státního rozpočtu na pokusné ověřování nových forem, metod nebo řízení vzdělávání a na rozvojové programy vyhlášené ministerstvem ve školách, předškolních zařízeních a školských zařízeních, které nezřizuje ministerstvo. V tomto rozhodnutí v souladu s podmínkami stanovenými ministerstvem v rozhodnutí o poskytnutí dotace podle § 12 odst. 5 písm. b) stanoví krajský úřad označení příjemce dotace, účel, na který je dotace poskytována, podmínky využití a vypořádání této dotace. Na toto rozhodnutí se nevztahují obecné předpisy o správním řízení ^{1g)}.

^{1g} Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.“

2. § 10 se včetně poznámky pod čarou č. 2 zrušuje.

3. V § 11 odstavec 1 zní:

„(1) Krajský úřad na žádost obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, škol, předškolních zařízení, školských zařízení a pracovníků škol zajišťuje metodickou pomoc týkající se výkonu státní správy ve školství. Poskytuje konzultace v oblasti pracovněprávních vztahů a mzdových otázkách pracovníkům školství.“

4. V § 12 odst. 5 písm. a) se slova „Stejně postupuje u škol, předškolních a školských zařízení, zřizovaných registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštních práv, a zařazených do sítě škol a školských zařízení“ zrušují.

5. V § 12 odst. 5 písmeno b) včetně poznámek pod čarou č. 1h) a 2) zní:

a) „b) poskytuje krajským úřadům formou dotace^{1h)} na zvláštní účet kraje finanční prostředky vyčleněné ze státního rozpočtu

1. pro předškolní zařízení, školy a školská zařízení zřizované obcí v rozsahu finančních prostředků podle § 8 odst. 2 a kontroluje²⁾ využití takto přidělených finančních prostředků,
2. na pokusné ověřování nových forem, metod nebo řízení vzdělávání ve školách, předškolních zařízeních a školských zařízeních, pokud jejich zřizovatelem není ministerstvo a kontroluje²⁾ využití takto přidělených finančních prostředků,

3. na rozvojové programy vyhlášené ministerstvem ve školách, předškolních zařízeních a školských zařízeních, pokud jejich zřizovatelem není ministerstvo a kontroluje²⁾ využití takto přidělených finančních prostředků.

^{1h)} § 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

²⁾ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 123/2003 Sb.“.

6. V § 12 odst. 5 písmeno e) zní:

b) „e) stanoví normativy jako roční objem mzdových prostředků, státem stanovených odvodů na všeobecné zdravotní pojištění, na sociální zabezpečení a na příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, prostředků na příděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a dalších neinvestičních výdajů uvedených v § 8 odst. 2 připadajících na jedno dítě nebo žáka v předškolním zařízení, škole nebo školském zařízení zřizovaném státem nebo obcí,“.

V § 12 odst. 5 se písmeno n) zrušuje.

Dosavadní písmena o) až s) se označují jako písmena n) až r).

8. V § 12 odst. 5 písm. n) se za slova „škol a školských zařízení,“ vkládají slova „zřizovaných státem nebo obcí,“.

9. V § 13b se vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Orgán státní správy, který zařazuje předškolní zařízení, školy a školská zařízení do sítě podle § 13a odst. 2, zamítne žádost o zařazení nebo o změnu zařazení podle odstavce 1 písm. i) nebo p) předškolního zařízení, školy nebo školského zařízení, které nezřizuje stát, kraj nebo obec v případě, že kraj k této žádosti vydal nesouhlasné stanovisko.“.

Dosavadní odstavce 4 až 9 se označují jako odstavce 5 až 10.

10. V § 13b odst. 5 se za slova „podle odstavce 3“ vkládají slova „a 4“.

11. V § 13b odst. 6 se za slova „podle odstavce 3“ vkládají slova „a 4“.

12. V § 14 odstavec 9 zní:

„(9) Obec finančně spravuje předškolní zařízení, školy a školská zařízení, které zřizuje, zejména tím, že zabezpečuje investiční výdaje a neinvestiční výdaje, s výjimkou výdajů hrazených z finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaných podle § 8 odst. 2 a z jiných zdrojů. Obec může školám, předškolním zařízením a školským zařízením, které zřizuje, přispívat na další neinvestiční výdaje jinak hrazené ze státního rozpočtu podle tohoto zákona.“.

13. V § 17 odstavec 1 zní:

„(1) Kraj finančně spravuje školy a školská zařízení, které zřizuje, zejména tím, že

- a) zabezpečuje investiční výdaje a neinvestiční výdaje na pořízení, technické zhodnocení, opravy a údržbu hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku,

b) zabezpečuje, prostřednictvím krajských normativů rozepisuje a přiděluje finanční prostředky

1. na platy a náhrady platů, popřípadě mzdy a náhrady mezd, na odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, na výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení, na úhradu příspěvku na státní politiku zaměstnanosti na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a na příděly do fondu kulturních a sociálních potřeb, na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí a žáků zdravotně postižených a rovněž výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků,
2. na ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů,
3. na výdaje na učební pomůcky, výdaje na učebnice a školní potřeby, pokud se žákům poskytují bezplatně, a na další služby, které souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání,
4. na další nezbytné neinvestiční výdaje na provoz škol, předškolních zařízení a školských zařízení, s výjimkou výdajů pro pořízení, technické zhodnocení, opravy a údržbu hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku.“.

14. V § 17 se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 až 4, které včetně poznámky pod čarou č. 3 znějí:

„(2) Krajské normativy stanoví kraj jako roční objem výdajů podle odstavce 1 písm. b) připadající na jedno dítě nebo žáka v příslušné škole, studijním nebo učebním oboru a formě studia nebo v příslušném školském zařízení. Krajské normativy na příslušný kalendářní rok stanoví kraj nejpozději do 31. ledna a zveřejní je na úřední desce krajského úřadu a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Při stanovení krajských normativů vychází kraj zejména z

- a) průměrného týdenního počtu hodin vzdělávání či výchovy dítěte či žáka vyplývajícího ze schváleného vzdělávacího programu či schváleného učebního či studijního oboru,
- b) rozsahu přímé vyučovací a přímé výchovné činnosti pedagogických pracovníků škol, předškolních zařízení a školských zařízení a platných platových a mzdových předpisů,
- c) naplněnosti tříd v jednotlivých školách, předškolních zařízeních a školských zařízeních,
- d) průměrného platu zaměstnanců předškolních zařízení, škol a školských zařízení zařazených v síti,
- e) dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy v kraji.

(3) Finanční prostředky podle odstavce 1 písm. b) se poskytují podle skutečného počtu dětí nebo žáků v souladu se statistickými výkonovými výkazy Škol (MŠMT) řady V pro příslušný školní rok, nejvýše však do počtu dětí nebo žáků uvedeného v rozhodnutí o zařazení školy, předškolního zařízení či školského zařízení do sítě. Do skutečného počtu dětí nebo žáků se započítávají i cizinci, kteří požívají stejná práva jako státní občané České republiky.

(4) Kraj přiděluje předškolním zařízením, školám a školským zařízením, které nezřizuje stát, kraj nebo obec dotaci v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem a kontroluje využití přidělené dotace.³⁾

³⁾ Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.“.

Dosavadní odstavce 2 až 5 se označují jako odstavce 5 až 8.

15. V § 17 se odstavec 8 zrušuje.
16. V § 17e odst. 4 se slova „s prostředky ze státního rozpočtu“ nahrazují slovy „s prostředky veřejných rozpočtů“.
17. V § 18 odst. 4 se slova „, § 10“ vypouštějí.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením

Čl. IV

c) Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 255/2001 Sb., zákona č. 16/2002 Sb. a zákona č. 284/2002 Sb., se mění takto:

1. Název zákona zní: „Zákon o poskytování dotací školám, předškolním zařízením a školským zařízením, které nezřizuje stát, kraj nebo obec“.
2. V § 1 odstavec 1 včetně poznámek pod čarou č. 1 a 2 zní:

„(1) Dotace z rozpočtu kraje (dále jen „dotace“)¹⁾ se poskytuje školám, předškolním zařízením a školským zařízením, které nezřizuje stát, kraj nebo obec (dále jen „škola“), pokud jsou zařazeny do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (dále jen „sít“)²⁾ a uzavřou s krajem smlouvu podle tohoto zákona.

¹⁾ § 10 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

²⁾ § 13a odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství.“

3. V § 2 odst. 1 se slova „orgánu kraje v přenesené působnosti“ nahrazují slovem „kraj“ a slova „15. října“ se nahrazují slovy „31. ledna“.
4. V § 3 odst. 2 se slova „orgánu kraje v přenesené působnosti“ nahrazují slovem „kraj“.
5. V § 3 odst. 2 písm. a) se slova „Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo““ nahrazují slovy „krajem ve smlouvě o poskytnutí dotace“.
6. V § 3 odst. 2 písm. c) se slova „státního rozpočtu“ nahrazují slovy „veřejných rozpočtů“.
7. V § 3 odstavec 3 zní:

„(3) Kraj uzavře smlouvu nebo informuje školu a zřizovatele školy o důvodech neuzavření smlouvy do 31. března.“

8. V § 4 odst. 1 se za slovo „výjimkou“ vkládají slova „základních škol“, slova „zřizované ministerstvem nebo orgánem kraje v přenesené působnosti“ se nahrazují slovy „zřizované

krajem“, slova „zřizovaném ministerstvem nebo orgánem kraje v přenesené působnosti“ se nahrazují slovy „zřizovaném krajem“ a slova „zřizovaných ministerstvem nebo orgánem kraje v přenesené působnosti“ slovy „zřizovaných krajem“.

9. V § 4 odst. 2 se za slovo „dotace“ vkládají slova „základní škole,“ a za slova „specializovaných tříd“ se vkládají slova „základních škol a“.
10. V § 4 odst. 4 se slovo „ministerstvo“ nahrazuje slovy „kraj obecně závaznou vyhláškou“ a slovo „ministerstva“ se nahrazuje slovy „právních předpisů kraje“.
11. V § 4 odst. 5 se na konci písmene e) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) mateřské školy nebo školská zařízení, které jinak podle zvláštního právního předpisu⁶⁾ zřizuje obec: na 60 %.“
12. V § 4 se odstavec 6 se zrušuje.
13. § 5 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 6a a 6b zní:

„§ 5

Zvýšení dotace

(1) Kraj a škola uzavřou při splnění podmínek stanovených v odstavci 3 až 7 smlouvu o zvýšení dotace, a to v termínu stanoveném v odstavci 8.

(2) Procentní podíl stanovený v § 4 odst. 5 se zvýší

d) a) u speciálních škol a učilišť:	na 100 %,
b) u základních škol a u základních uměleckých škol:	na 100 %,
c) u středních škol a vyšších odborných škol:	na 90 %,
d) u speciálních školských zařízení a dětských domovů:	na 100 %,
e) u ostatních škol a zařízení:	na 80 %,
f) u mateřských škol nebo školských zařízení, které jinak zřizuje podle zvláštního právního předpisu ⁶⁾ obec:	na 100 %.

(3) Dotace se zvýší podle odstavce 2, pokud škola splňuje tyto podmínky:

- a) dostává dotaci podle § 4,
- e) b) má poslední výsledky hodnocení České školní inspekce alespoň průměrné a v posledním protokolu o kontrole Českou školní inspekci nebylo zjištěno závažné porušení platných právních předpisů,
- f) c) je obecně prospěšnou společností nebo, má-li jinou právní formu, se zaváže ve smlouvě o poskytnutí zvýšení dotace k vynaložení celého svého zisku za příslušný kalendářní rok na vzdělávání, běžný provoz, popřípadě u speciálních škol i na rehabilitaci,

- g) d) jde-li o denní nástavbové studium absolventů učebních oborů středních odborných učilišť, uzavře škola s krajem smlouvu o počtu žáků přijímaných podle jednotlivých studijních oborů a tento počet v daném školním roce nepřesáhne,
- h) e) jde-li o víceleté gymnázium, uzavře škola s krajem smlouvu o počtu žáků přijímaných v jednotlivých studijních oborech a tento počet v daném školním roce nepřesáhne.

(4) Procentní podíl stanovený v § 4 odst. 5 se škole zvýší na 100 % vždy, pokud kromě podmínek stanovených v odstavci 3 splňuje dále tyto podmínky:

- i) a) nezajišťuje vzdělávání či výchovu za úplaty nebo maximální výše této úplaty za školní rok nepřekročí 10 % příslušného normativu stanoveného krajem podle § 4 odstavec 4,
- j) b) ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce ředitele školy nebo školského zařízení podle zvláštního právního předpisu^{6b)},
- k) c) má poslední výsledky hodnocení České školní inspekce lepší než průměrné.

(5) Procentní podíl stanovený v § 4 odst. 5 se školskému zařízení poskytujícímu pouze odborné služby zvýší na 100 % vždy, pokud splňuje podmínky stanovené v odstavci 3 a neposkytuje odborné služby za úplaty nebo výše této úplaty nepřekročí 10 % příslušného normativu stanoveného krajem podle § 4 odst. 4.

(6) Smlouvu o zvýšení dotace lze uzavřít se školou na jeden školní rok, pokud před uzavřením smlouvy alespoň po dobu jednoho školního roku byla zařazena do sítě a poskytovala výchovu, vzdělávání nebo odborné služby v souladu s tímto zařazením. Pokud více škol je zřízeno jako jedna právnická osoba, posuzuje se splnění podmínek u každé školy samostatně.

(7) Pokud v síti dojde ke změně právnické osoby, která vykonává činnost školy, je možné s novou právnickou osobou uzavřít smlouvu o zvýšení dotace, pouze pokud původní škola poskytovala výchovu, vzdělávání nebo odborné služby nejméně po dobu jednoho školního roku a pokud nedojde ke změně žádných jiných skutečností podstatných pro zařazení do sítě.

(8) Pokud škola předloží kraji do 31. ledna žádost o zvýšení dotace na příští školní rok spolu s doklady osvědčujícími splnění stanovených podmínek, uzavře kraj smlouvu o zvýšení dotace do 31. března. V případě, že škola do 31. ledna podmínky podle odstavce 6 nesplní, lze smlouvu o zvýšení dotace podle odstavce 2 uzavřít do 15. září za předpokladu, že škola splní tyto podmínky do 31. srpna.

(9) Pokud škola sdružuje více součástí nebo má zařazeno více studijních nebo učebních oborů, stanoví se procentní výše zvýšené dotace pro jednotlivé její součásti, studijní nebo učební obory zvlášť.

^{6a)} § 57b zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol.

^{6b)} Vyhláška č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.“.

14. V § 6 odst. 3 se slova „orgánu kraje v přenesené působnosti“ nahrazují slovem „kraji“.

15. V § 6 se vkládá nový odstavec 4, který zní:

l) „(4) Pokud škola, které je poskytováno zvýšení dotace podle § 5 odst. 4 nebo 5 nesplňuje některou z podmínek stanovených v § 5 odst. 4 nebo 5, může kraj odstoupit od smlouvy o zvýšení dotace uzavřené podle § 5 odst. 1.“.

Dosavadní odstavce 4 až 7 se označují jako odstavce 5 až 8.

16. V § 6 odst. 5 se slova „orgán kraje v přenesené působnosti“ nahrazují slovem „kraj“.
- m) 17. V § 6 odst. 6 se slova „orgán kraje v přenesené působnosti“ nahrazují slovem „kraj“, slova „státního rozpočtu“ se nahrazují slovy „územního samosprávného celku“.
18. Poznámka pod čarou č. 8 zní:

n) „⁸⁾ § 22 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.“.

19. V § 6 odstavec 7 zní:

o) „(7) Výše dotace z rozpočtu kraje může být v průběhu roku, kdy je poskytována snížena nebo dotace může být poskytována na kratší období, než které je uvedeno v odstavci 1, pokud škola nedodrží povinnost stanovenou v odstavci 8.“.

20. V § 6 odstavec 8 zní:

p) „(8) Školy předloží vypořádání poskytnuté dotace podle skutečnosti kalendářního roku postupem stanoveným krajem ve smlouvě o poskytnutí dotace.“.

Čl. V

Přechodná ustanovení

1. Ve školním roce 2004/2005 zůstávají v platnosti smlouvy o zvýšení dotace uzavřené se soukromými školami, předškolními zařízeními a školskými zařízeními podle dosavadních předpisů, pokud nedojde k uzavření smlouvy podle bodu 4.
2. Žádost o uzavření smlouvy o poskytnutí dotace škole, předškolnímu zařízení a školskému zařízení, které zřizuje registrovaná církev nebo náboženská společnost, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva podle § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů, a žádost o uzavření smlouvy o zvýšení dotace podle § 5 odst. 2 až 5 zákona č. 306/1999 Sb. spolu s doklady podle § 5 odst. 3 až 5 zákona č. 306/1999 Sb. na období od 1. ledna 2005 do 31. srpna 2005 předloží tato škola, předškolní zařízení nebo školské zařízení kraji do 5. listopadu 2004.
3. Žádost o uzavření smlouvy o zvýšení dotace podle § 5 odst. 4 a 5 zákona č. 306/1999 Sb. spolu s doklady podle § 5 odst. 4 a 5 zákona č. 306/1999 Sb. mohou pro období od 1. ledna do 31. srpna 2005 předložit školy, předškolní zařízení a školská zařízení podle § 1 odst. 1 zákona č. 306/1999 Sb. do 5. listopadu 2004.
4. Kraj uzavře smlouvu nebo informuje školu, předškolní zařízení nebo školské zařízení o důvodech neuzavření smlouvy podle bodu 2 a 3 do 10. prosince 2004.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o dráhách

Čl. VI

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění zákona č. 189/1999 Sb., zákona č. 23/2000 Sb., zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 77/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 144/2002 Sb., zákona č. 175/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 103/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 7 se věty druhá a poslední zrušují.
2. V § 39a odst. 3 se slova „pravidla na přidělování finančních prostředků z rozpočtů krajů,“ zrušují.
3. V § 39b odst. 1 se věta poslední zrušuje.
4. § 65a se vč. poznámky pod čarou č. 12a) zrušuje.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o silniční dopravě

Čl. VII

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění zákona č. 38/1995 Sb., zákona č. 304/1997 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 150/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 175/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 577/2002 Sb., zákona č. 103/2004 Sb. a zákona č. 186/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 19 se věty druhá a poslední zrušují.
2. V § 12 odst.3 písm. a) se slova „dotována státem“ nahrazují slovy „finančně podporována krajem“.
3. V § 19a odst. 1 se věta poslední zrušuje.
4. V § 19b odst. 6 se slova „pravidla na přidělování finančních prostředků z rozpočtu kraje“ zrušují.
5. § 40c se zrušuje.

ČÁST ŠESTÁ

Změna lesního zákona

Čl. VIII

V § 47 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění zákona č. 132/2000 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb., se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Úhradu nákladů podle § 24 odst. 2, § 26 odst. 2, § 35 odst. 1 a 3 a § 37 odst. 7 a poskytování služeb nebo finančních příspěvků podle § 46 zajišťuje v zastoupení státu ten orgán státní správy lesů, v jehož kompetenci je podle tohoto zákona příslušné rozhodnutí nebo úkon (§ 48 až 49). Je-li tímto orgánem obecní úřad obce s rozšířenou působností, zajišťuje úhradu nákladů krajský úřad na základě podnětu obecního úřadu obce s rozšířenou působností.“.

ČÁST SEDMÁ

Změna knihovního zákona

Čl. IX

Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovni zákon), se mění takto:

1. V § 9 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno g), které zní:
„g) zabezpečuje celostátní koordinaci regionálních funkcí a vyhodnocuje jejich plnění.“.
2. V § 11 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Plnění regionálních funkcí a jeho koordinaci zajišťuje kraj z peněžních prostředků svého rozpočtu.“.

ČÁST OSMÁ

Změna atomového zákona

Čl. X

Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 13/2002 Sb., zákona č. 310/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 279/2003 Sb. a zákona č. 186/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 28 odst. 2 písmeno e) zní:

"e) na zjištění rizika vyplývajícího z přítomnosti radonu a jeho produktů přeměny ve vnitřním ovzduší staveb, na přijetí opatření prokazatelně zdůvodněných podle § 6 odst. 5 a opatření ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě určené pro veřejné zásobování."

2. § 46a zní:

„§ 46a

(1) Krajský úřad v rámci ochrany obyvatelstva před ozářením z přírodních zdrojů

- a) provádí distribuci a sběr detektorů určených k vyhledávání staveb s vyšší úrovní ozářením z přírodních radionuklidů v jejich vnitřním ovzduší způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem,
- b) předává majitelům staveb výsledky měření a informuje je o podmínkách získání dotace ze státního rozpočtu podle § 28 odst. 2 písm. e),

- c) přijímá žádosti o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu podle § 28 odst. 2 písm. e) a spolu se svým stanoviskem a stanoviskem Úřadu, které si vyžádá, je předává Ministerstvu financí,
- d) kontroluje ve spolupráci s Úřadem a příslušným stavebním úřadem účinnost prováděných opatření na ochranu zdraví obyvatelstva před ozářením z přírodních radionuklidů.

(2) Dotace ze státního rozpočtu podle § 28 odst. 2 písm. e) poskytuje Ministerstvo financí. Postup při přijímání žádostí o poskytnutí těchto dotací, náležitosti žádosti, jakož i postup při předávání žádostí krajským úřadem Ministerstvu financí upraví prováděcí právní předpis.

(3) Úřad

- a) koordinuje a metodicky řídí distribuci a sběr detektorů určených k vyhledávání staveb s vyšší úrovní ozáření z přírodních radionuklidů v jejich vnitřním ovzduší,
- b) stanoví prováděcím právním předpisem podmínky pro poskytnutí dotace ze státního rozpočtu podle § 28 odst. 2 písm. e) a ve spolupráci s krajskými úřady vede evidenci vyhledaných objektů splňujících tyto podmínky,
- c) vydává stanovisko k žádosti o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu podle § 28 odst. 2 písm. e) a stanovisko k posouzení účinnosti protiradonového opatření.“.

3. V § 47 odstavec 10 zní:

„(10) Úřad vydá vyhlášku k provedení § 46a odst. 1 písm. a) a § 46a odst. 3 písm. b). Ministerstvo financí vydá vyhlášku k provedení § 46a odst. 2.“.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů

Čl. XI

Zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 150/2003 Sb. a nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 211/2003 Sb., se mění takto:

1. § 3 zní:

„§ 3

(1) Dnem 1. ledna 2005 se stává Stálá divadelní scéna se sídlem Denisova 148, 339 01 Klatovy, identifikační číslo 00075094 (dále jen „Stálá divadelní scéna“), která byla

k 31. prosinci 2004 státní příspěvkovou organizací, příspěvkovou organizací Plzeňského kraje.

(2) Stálá divadelní scéna zůstává nositelem závazků, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů. Do 30. dubna 2005 je Plzeňský kraj povinen přizpůsobit její dosavadní zřizovací listinu náležitostem zřizovací listiny vydávané podle zvláštního právního předpisu⁶⁾ a podat návrh na zápis do obchodního rejstříku.

(3) Dnem 1. ledna 2005 přecházejí z vlastnictví státu do vlastnictví Plzeňského kraje věci, se kterými k 31. prosinci 2004 byla příslušná hospodařit Stálá divadelní scéna.

(4) Na Plzeňský kraj dnem 1. ledna 2005 zároveň přecházejí veškerá práva a jiné majetkové hodnoty státu, se kterými byla k 31. prosinci 2004 příslušná hospodařit Stálá divadelní scéna.

(5) O předání a převzetí majetku státu připraví a sepíše Stálá divadelní scéna s Plzeňským krajem nejpozději do 28. února 2005 protokol o předání a převzetí majetku podle tohoto zákona. Protokol je listinou, kterou nabyvatel zašle do 30. června 2005 s ohlášením přechodu vlastnického práva z České republiky na kraj k provedení záznamu práv do katastru nemovitostí.¹⁶⁾ Nejpozději do 31. března 2005 budou k protokolu připojeny přílohy zpracované na základě výsledků řádné účetní závěrky provedené k 31. prosinci 2004 podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾, jejichž seznam bude v protokolu uveden. V ostatním pro tento protokol platí § 8 obdobně.“.

2. V příloze č. 2 se slova „Stálá divadelní scéna Denisova 148, 339 01 Klatovy, 00075094“ zrušují.

ČÁST DESÁTÁ

Změna rozpočtových pravidel

Čl. XII

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění zákona č. 493/2000 Sb., zákona č. 141/2001 Sb., zákona č. 187/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 479/2003 Sb., se mění takto:

1. V § 53 odst. 1 se na konci druhé věty slova „a s peněžními prostředky poskytnutými ze zahraničí“ nahrazují slovy „, s peněžními prostředky poskytnutými ze zahraničí a s peněžními prostředky poskytnutými z rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů“.

2. Za § 75 se vkládá nový § 75a, který včetně poznámky pod čarou č. 33 zní:

„§ 75a

Postup při dokončení řádného převodu daňových příjmů, které jsou určeny k rozdělení mezi státní rozpočet, kraje, obce a některé státní fondy a které již nebylo možno z časových důvodů převést z

úctů státního rozpočtu na účty oprávněných příjemců do konce rozpočtového roku, upravuje zvláštní právní předpis³³⁾.

³³⁾ § 6 odst. 6 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění zákona č. /2004 Sb.“.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna zákona o státní památkové péči

Čl. XIII

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění zákona č. 242/1992 Sb., zákona č. 361/1999 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 146/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 18/2004 Sb. a zákona č. 186/2004 Sb., se mění takto :

1. V § 23 se odstavec 6 zrušuje.

Dosavadní odstavec 7 se označuje jako odstavec 6.

2. Za § 23 se vkládá nový § 23a, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 18a zní:

1. „§ 23a

Vlastnictví movitých archeologických nálezů

(1) Movité archeologické nálezy jsou vlastnictvím kraje, nejsou-li vlastnictvím státu nebo obce podle odstavce 2.

(2) Movité archeologické nálezy jsou vlastnictvím kraje, v jehož územním obvodu byly učiněny, nejde-li o movité archeologické nálezy učiněné při archeologických výzkumech prováděných příspěvkovou organizací nebo organizační složkou obce, které jsou vlastnictvím této obce, nebo o movité archeologické nálezy učiněné při archeologických výzkumech prováděných státní organizací nebo organizační složkou státu, které jsou vlastnictvím České republiky.

(3) Movité archeologické nálezy, které jsou vlastnictvím kraje, se ukládají v jím zřízeném muzeu. Movité archeologické nálezy, které jsou vlastnictvím obce, se ukládají v muzeu zřízeném touto obcí, případně v muzeu zřízeném jinou obcí nebo krajem. S movitými archeologickými nálezy, které jsou vlastnictvím České republiky, jsou příslušné hospodařit^{18a)} státní organizace nebo organizační složky státu, které při provádění archeologických výzkumů podle odstavce 2 nález učinily; tyto movité archeologické nálezy se ukládají zpravidla v muzeích zřízených ministerstvem kultury nebo v jiných státních organizacích nebo organizačních složkách státu, pokud jsou v nich trvale uchovávány sbírky muzejní povahy.

(4) Kraj a obec jsou povinny převést movitý archeologický nález do vlastnictví České republiky za cenu stanovenou v posudku znalcem, pokud je o to ministerstvo kultury písemně požádá ve lhůtě 3 let ode dne, kdy byl movitý archeologický nález učiněn. V tomto případě je ministerstvo kultury současně povinno uhradit kraji nebo obci nutné náklady, které jim

vznikly v souvislosti s movitým archeologickým nálezem, s výjimkou odměny a náhrady poskytnutých nálezci podle § 23 odst. 4. Znalce určí a náklady spojené s vyhotovením posudku nese ministerstvo kultury.

^{18a)} § 9 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.“.

Čl. XIV

Přechodná ustanovení

1. Movité archeologické nálezy, které jsou podle dosavadních právních předpisů vlastnictvím České republiky a byly učiněny na území kraje, nebo jsou uloženy v muzeu zřízeném krajem, nebo v jiné příspěvkové organizaci nebo organizační složce zřízené krajem, přecházejí do vlastnictví tohoto kraje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. To se nevztahuje na movité archeologické nálezy učiněné při archeologických výzkumech prováděných státní organizací nebo organizační složkou státu, které dosud nebyly uloženy v muzeu zřízeném krajem, nebo v jiné příspěvkové organizaci nebo organizační složce zřízené krajem; s tímto majetkem České republiky je dnem nabytí účinnosti tohoto zákona příslušná hospodařit¹⁾ tato státní organizace nebo organizační složka státu.
2. Movité archeologické nálezy, které jsou podle dosavadních právních předpisů vlastnictvím České republiky a byly učiněny při archeologických výzkumech prováděných příspěvkovou organizací nebo organizační složkou obce, nebo jsou uloženy v muzeu zřízeném obcí, nebo v jiné příspěvkové organizaci nebo organizační složce zřízené obcí, přecházejí do vlastnictví této obce dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
3. Jestliže byl movitý archeologický nález učiněn přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, počíná lhůta 3 let, ve které jsou kraje a obce povinny převést movitý archeologický nález do vlastnictví České republiky podle § 23a odst. 4 zákona č. 20/1987 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, běžet dnem nabytí účinnosti tohoto zákona

2. ¹⁾ § 9 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

ČÁST DVANÁCTÁ

ÚČINNOST

Čl. XV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2005 s výjimkou článků IV a V, které nabývají účinnosti dnem 1. listopadu 2004.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBEČNÁ ČÁST

V souvislosti s realizací I. a II. etapy reformy veřejné správy přešly do působnosti krajů rozsáhlé kompetence jak na úseku samosprávy, tak i v oblasti výkonu státní správy, byly jim svěřeny zřizovatelské funkce k několika stům organizací a předán do správy rozsáhlý majetek. Rozsahu převzatých odpovědností však zatím neodpovídá systém financování těchto krajských aktivit, protože pouze cca 20 % výdajů krajů je kryto z daňových příjmů. Příjemci podílu na daňových výnosech se kraje staly až od roku 2002, kdy jim zákonem č. 483/2001 Sb., jímž byl novelován zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, byl v závislosti na objemu aktivit převedených do jejich působnosti v rámci první etapy reformy veřejné správy stanoven podíl na sdílených daních ve výši 3,1 %. Tento podíl na výnosech sdílených daní však zdaleka nekryl převedené aktivity a nadále je jejich zabezpečení řešeno dotačními vztahy (např. financování tzv. přímých vzdělávacích nákladů u krajského školství z kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, financování organizací Správy a údržby silnic převedených z působnosti Ministerstva dopravy je zajišťováno komplexně ze Státního fondu dopravní infrastruktury).

Spolu se zrušením okresních úřadů k 1. 1. 2003 přešly do působnosti krajů v rámci II. etapy reformy veřejné správy zřizovatelské funkce k řadě dalších organizací, z nichž cca 50 % jsou organizace poskytující sociální služby, další jsou organizace v oblasti kultury a zdravotnictví; současně přešla do působnosti krajů z Ministerstva zdravotnictví územní střediska záchranné služby.

K řešení situace předložila vláda Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR návrh novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, jehož cílem bylo zvýšit podíl krajů na sdílených daních na 10,32 %, což by pokrylo většinu převedených aktivit s výjimkou financování tzv. přímých vzdělávacích nákladů pro krajské školství. Úplné finanční krytí krajského školství bylo striktním požadavkem krajů. Návrh novely však nebyl po opakovaném projednávání přijat Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR ve třetím čtení v listopadu 2003.

Z těchto důvodů hrají i v roce 2004 nejdůležitější roli ve financování krajských aktivit účelové dotace poskytované především ze státního rozpočtu. Kraje jsou tak nadále omezovány ve svých rozhodovacích pravomocích, protože jsou nuceny naplňovat rozhodnutí

centra a směřovat dotace podle jím stanoveného účelu. Záměr snížit závislost krajů na dotacích a zvýšit jejich finanční samostatnost formou zvýšení jejich podílu na sdílených daních tak, aby mohly úsporným a efektivním způsobem plnit zákonem svěřené funkce, je jak součástí programového prohlášení vlády, tak součástí koncepce reformy veřejných financí.

Základní principy sestavení návrhu novely zákona o rozpočtovém určení daní s účinností od 1. 1. 2005

1. Podíl na daňových výnosech budou kraje i nadále získávat ze sdílených daní, které jsou tvořeny těmito daňovými tituly:

- daň z přidané hodnoty
- daň z příjmů právnických osob – kromě případů, kdy poplatníkem je kraj
- daň z příjmů fyzických osob - ze závislé činnosti a funkčních požitků
 - vybíraná srážkou podle zvláštní sazby
 - z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (pouze ze 60 % výnosu).

Na výnosech sdílených daní participují kraje, obce i stát. To umožňuje sladit vývoj veřejných rozpočtů navzájem.

2. Novela rozpočtového určení daní se bude týkat pouze krajů.

Při stanovení procentních podílů obcí a krajů na státem jim delegovaných daňových příjmech se vycházelo u každé ze skupin subjektů z jiné základny. U **obcí** byl touto základnou skutečně dosažený celkový objem daňových příjmů delegovaný státem obcím podle rozpočtových pravidel platných do konce roku 2000. Od roku 2001 je podíl obcí na sdílených daních přerozdělován do jednotlivých obcí na základě jiného, tzv. solidárního systému, než jaký byl používán dříve. Nový systém je založen především na rozdělení celostátního výnosu na sdílených daních dle počtu obyvatel obcí přepočítaných zákonem schválenými koeficienty velikostní kategorie obce.

U **krajů** bude pro zákonem stanovený podíl na celostátním výnosu sdílených daní i u nynějšího návrhu novely použit jako základní kritérium **objem výdajů** aktivit převedených do působnosti jednotlivých krajů. **Objemy výdajů** převedených jednotlivým krajům **se výrazně liší**, tudíž se výrazně **liší i procentní podíly** jednotlivých krajů na sdílených daních (viz příloha č. 11). **Nelze akceptovat** návrhy na rozdělení daňových výnosů **dle počtu obyvatel** jednotlivých krajů, neboť by došlo ke zcela neodůvodnitelným rozdílům (nárůst u hl. města

Prahy, Moravskoslezského a Ústeckého kraje), naopak u jiných krajů by nebyly převedené činnosti finančně vůbec zabezpečeny (viz tabulka č. 12).

3. Návrh novely zákona je v zásadě zpracován v rozsahu výdajových titulů schválených usnesením vlády č. 237 z března 2003 a zahrnutých do minulého vládního návrhu. V novém návrhu je rozsah výdajových titulů upraven podle vládou schváleného věcného záměru zákona (viz usnesení vlády č. 383/2004 ze dne 21. dubna 2004 a záznam k bodu 25. programu jednání vlády)

Vládní návrh novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, z roku 2003 předpokládal, že zvýšením podílu krajů na výnosech sdílených daní budou kryty výdaje krajů v objemu 27,7 mld. Kč.

Nad rámec původního vládního návrhu je nově navrhováno zařadit mezi výdaje krajů kryté z podílu na sdílených daních další výdaje, financované dosud dotacemi

➤ z resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, a to *osobní výdaje pedagogických a nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných kraji v celkovém objemu 23,9 mld. Kč, dotace pro církevní školství v objemu 0,7 mld. Kč, prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků (20 mil. Kč) a náhradu dopadu zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy (80 mil. Kč)*. Současně byly zpřesněny objemy ostatních běžných výdajů škol a školských zařízení zřizovaných kraji zahrnutých do původního vládního návrhu novely zákona, a to jak v rozdělení do jednotlivých krajů, tak v celkovém objemu (viz příloha č. 1).

Při projednávání vládního návrhu novely zákona o rozpočtovém určení daní z roku 2003 v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR se právě **nezahrnutí osobních výdajů pedagogických a nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných kraji** do rozpočtového určení daní jevílo jako největší problém.

Školy a školská zařízení zřizovaná kraji byly na základě zákona č. 157/2000 Sb. předány do působnosti a majetku krajů v průběhu roku 2001. Výdaje *na provoz těchto škol* (cca ve výši 4 mld. Kč) jsou od roku 2002 kryty podílem krajů na daňových příjmech, který činí 3,1 %. Finanční prostředky na krytí *osobních výdajů* pracovníků těchto škol (cca ve výši 23,9 mld. Kč) a *ostatních běžných výdajů* těchto škol (cca ve výši 0,7 mld. Kč) však *krajům dosud nebyly předány* formou zvýšení jejich podílu na daňových příjmech, jak to kraje požadují;

- z resortu Ministerstva dopravy, a to dotace na *úhradu prokazatelné ztráty ve veřejné drážní osobní dopravě v celkovém objemu 2,4 mld. Kč a dotace na žákovské jízdné ve výši 0,7 mld. Kč;*
- navrhované převody byly rovněž upraveny o následující **dobilancování vlivů roku 2004** (rozdělení mezi jednotlivé kraje je obsahem přílohy č. 8):

- dobilancování převodů zřizovatelských funkcí	5 300 tis. Kč,
- dobilancování převodu prostředků na výkon státní správy	10 852 tis. Kč,
- navýšení prostředků na investice u krajských zdravotnických zařízení – objem investic dokončovaných v roce 2004	1 070 000 tis. Kč,
- navýšení příspěvku na dopravní obslužnost v autobusové dopravě	179 063 tis. Kč,

- dále je navrhována **valorizace** výdajů zahrnutých do vládního návrhu novely v úrovni schváleného rozpočtu na rok 2003 **o průměrnou míru inflace roku 2004, tj. o 3 procentní body.**

Z původního vládního návrhu zákona byly na základě rozhodnutí vlády naopak **vypuštěny výdaje určené na financování sociálních služeb** (s výjimkou investičních dotací), tj. dotace na výkon zřizovatelských funkcí v sociálních službách převedených na kraje z okresních úřadů (cca 2,5 mld. Kč) a dotace pro nestátní neziskové organizace v sociálních službách působící na regionální a místní úrovni (cca 0,4 mld. Kč).

Tyto prostředky požaduje Ministerstvo práce a sociálních věcí nadále poskytovat formou dotací ze státního rozpočtu do doby, než bude schválen připravovaný zákon o sociálních službách. Dotace na výkon zřizovatelských funkcí v sociálních službách převedených na kraje z okresních úřadů bude v roce 2005 poskytována krajům v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům krajů. Dotace pro nestátní neziskové organizace v sociálních službách působící na regionální a místní úrovni bude v roce 2005 součástí kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí.

Po zahrnutí vládou schválených úprav, po navržené valorizaci výdajů resortů, u nichž nedošlo k úpravám o 3 procentní body, a po dobilancování vlivů roku 2004 činí výdaje nově navrhované k převodu do daňových příjmů krajů celkem **54,6 mld. Kč**. Srovnání objemu výdajů zahrnutých do původního vládního návrhu novely zákona o rozpočtovém určení daní z roku 2003 s objemem výdajů navrhovaným tímto materiálem je uvedeno v příloze č. 9.

Procentní podíl krajů na sdílených daních se zvýší z dnešních 3,1 % na 15,06 %.

Podíly jednotlivých krajů jsou stanoveny v příloze č. 11.

Doplňující informace o dotačních titulech převáděných do daňových příjmů krajů a příslušných objemech finančních prostředků jsou obsahem příloh č. 1 – 9.

Pro přerozdělení finančních objemů zahrnutých v dotačních titulech, které jsou součástí rozpočtů resortů, resp. kapitoly Všeobecná pokladní správa na rok 2004 se vycházelo z multikriteriálního hodnocení, a to dle jednotlivých dotačních titulů. Použité kritériální hodnocení bylo konzultováno s resorty a kraji. Použitá kritéria pro rozdělení příslušných výdajů do krajů jsou stanovena v přílohách č.1 – 9 a č. 11 k důvodové zprávě.

Současně s novelou zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, jsou předkládány i návrhy novel zákonů, které mají bezprostřední souvislost s návrhem novely zákona o rozpočtovém určení daní. Přijetí novel zákonů bezprostředně souvisí s převodem kompetencí na kraje a je nezbytným legislativním předpokladem pro fungování systému rozpočtového určení daní pro kraje.

Změna současné právní úpravy v návaznosti na návrh novely zákona o rozpočtovém určení daní je nutná u resortu školství, dopravy, zemědělství a kultury. Návrhy novel zákonů byly předloženy příslušnými resortními ministerstvy a jsou součástí materiálu.

Soulad s ústavním pořádkem

Navrhovaná novela je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a je v souladu s mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách podle čl. 10 Ústavy České republiky.

Soulad s předpisy Evropských společenství

Pokud jde o vztah navrhované novely k právu Evropských společenství, nespadá navrhovaný zákon do souboru zákonů, které je třeba v rámci Evropských společenství upravovat jednotně. Nově navrhovaný právní předpis České republiky není s právem Evropských společenství v rozporu. Mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, se na danou oblast nevztahují.

Pokud jde o návrh novely „atomového zákona“, předpisy ES upravují tuto oblast ochrany zdraví obyvatelstva jen doporučeními Komise 90/143/Euratom a 2001/928/Euratom a s těmi je navrhovaná právní úprava v souladu.

Finančně ekonomický rozbor

Při přípravě návrhu rozpočtu na rok 2005 budou z jednotlivých resortních kapitol odečteny výdaje převáděné těmito resorty do rozpočtového určení daní v objemu, ve kterém byly do rozpočtu těchto kapitol zahrnuty v roce 2004.

V rezervě v kapitole Všeobecná pokladní správa budou pro případ nepřijetí návrhu novely zákona o rozpočtovém určení daní výdaje převáděné krajům rozpočtovány v objemu vycházejícím z úrovně těchto výdajů ve vládním návrhu novely zákona o rozpočtovém určení daní projednávaném v roce 2004, tj. včetně valorizace o průměrnou míru inflace roku 2004.

Z toho vyplývá přímý dopad na státní rozpočet ve výši 3% valorizace, která činí v absolutním vyjádření **v úrovni roku 2004 535 mil. Kč**, z toho:

-	dopad u převodů z kapitoly VPS	408 mil. Kč,
-	dopad u převodů z kapitoly Ministerstva zemědělství	15 mil. Kč,
-	dopad u převodů z kapitoly Ministerstva kultury	4 mil. Kč,
-	dopad u převodů ze Státního fondu dopravní infrastruktury	108 mil. Kč.

Ve vládním návrhu novely zákona o rozpočtovém určení daní z roku 2003 byla pro výpočet podílu krajů na sdílených daních použita metoda výpočtu v úrovni roku 2003. V letošním roce byla zvolena **metoda výpočtu v úrovni roku 2005**, přičemž **převáděný objem je pro účely propočtu valorizován o míru inflace předpokládanou pro rok 2005, tj. o 2,8 %**. V absolutním vyjádření tak kraje získají v příštím roce dodatečných **cca 1,5 mld. Kč** navíc k převáděnému objemu.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K čl. I:

K bodu 1

V návaznosti na objem výdajů převedených ze zrušených okresních úřadů a z Ministerstva zdravotnictví do působnosti krajů v rámci II. fáze reformy veřejné správy a na převod dalších výdajů daných usnesením vlády č. 237/2003 je zvyšován procentní podíl krajů na výnosech sdílených daní z 3,1 % na 15,06 %, aby tak byla zajištěna odpovídající schopnost samofinancování převzatých působností.

K bodu 2

Dosavadní podíl Státního fondu dopravní infrastruktury na výnosu spotřební daně z minerálních olejů se v důsledku přenosu působností tohoto fondu na úseku financování, správy a údržby silnic II. a III. třídy a investičních výdajů do působnosti krajů snižuje z původních 20 % na odpovídajících 9,1 %. Bod 2 upravuje rovněž název spotřební daně z minerálních olejů.

K bodu 3

Částky dle první věty odstavce se převádějí jako operace běžného roku. Po posledních převodech, prováděných finančními úřady v období cca od 20. do 27. 12. jsou ještě na účtech příslušných daní zaznamenávány pohyby v podobě plateb došlých od daňových poplatníků. Vzhledem k tomu, že posledními dny roku jsou většinou soboty, neděle nebo svátky, nemohou být došlé platby rozúčtovány mezi jednotlivé příjemce a převedeny na jejich účty. Celkové podíly příjemců na celoročním hrubém výnosu daně k 31.12. jsou tak známy až po skončení roku a v prvních dnech následujícího roku se převádějí na vyrovnávací účty správců daně a současně jsou převáděny příjemcům již jako operace následujícího roku.

K bodu 4

Ustanovení tohoto bodu je dosud součástí zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem k tomu, že se vymyká logice ustanovení připravovaného daňového řádu, je včleňováno do tohoto zákona.

K bodu 5

Toto ustanovení řeší přístup státního rozpočtu a příslušných finančních a celních orgánů k daňovým příjmům vybraným poslední den v roce, které není již možné z časových důvodů ještě tentýž den převést na účty oprávněným příjemcům a zároveň zajistit, aby zákonem stanovené podíly příjemců na výnosech příslušných daní byly dodrženy.

K bodu 6

V návaznosti na objemy kompetencí a zřizovatelských funkcí převedené do působnosti jednotlivých krajů z Ministerstva zdravotnictví a ze zrušených okresních úřadů k 1. 1. 2003 a na převod dalších výdajů daných usnesením vlády č. 383/2004 z některých resortů do působnosti krajů k 1. 1. 2005, jsou krajům nově stanovovány v příloze č. 1 k zákonu procentní podíly na výnosech sdílených daní.

K čl. II:

Vzhledem k navrhované účinnosti zákona od ledna 2005 je třeba v přechodném ustanovení uplatnit působnost § 6 odst. 6 již pro uzavření roku 2004.

K čl. III:

K bodu 1 - § 8 odst. 2 a 3

Podle citovaného ustanovení se upravuje struktura výdajů zajišťovaných krajským úřadem, a to pro školy, předškolní zařízení a školská zařízení zřizované obcí, neboť finanční zabezpečení výdajů škol a školských zařízení zřizovaných krajem přechází do samostatné působnosti. Nově nebude kapitola 333 MŠMT zabezpečovat výdaje na ostatní náklady vyplývající z pracovně právních vztahů a výdaje na učebnice, učební pomůcky a školní potřeby, které se poskytují bezplatně. Tyto výdaje bude nadále u krajských škol zabezpečovat rozpočet kraje v rámci odpovídajícího zvýšení podílu na sdílených daních. U obecních škol bude tyto výdaje nadále zabezpečovat rozpočet obce, která školu zřizuje s tím, že bude úměrně zvýšen příspěvek státního rozpočtu poskytovaný obcím na školství z kapitoly Všeobecná pokladní správa.

Krajskému úřadu se stanoví výslovně povinnost přidělovat finanční prostředky státního rozpočtu na pokusné ověřování a rozvojové programy vyhlášené ministerstvem pro školy a školská zařízení všech zřizovatelů.

K bodu 2- zrušení § 10

Financování soukromých škol a školských zařízení přechází spolu s příslušnými prostředky státního rozpočtu do samostatné působnosti krajů - příslušné kompetence krajského úřadu se proto zrušují.

K bodu 3 - § 11 odst. 1

V souvislosti se změnami v RUD se umožňuje i obecním úřadům obcí s rozšířenou působností požádat krajské úřady o metodickou pomoc při výkonu státní správy ve školství.

K bodu 4 - § 12 odst. 5 písm. a)

Financování církevních škol a školských zařízení přechází spolu s příslušnými prostředky státního rozpočtu do samostatné působnosti krajů – příslušné kompetence Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v této oblasti se proto vypouštějí.

K bodu 5 - § 12 odst. 5 písm. b)

Podle cit. ustanovení se upravují působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy při poskytování finančních prostředků státního rozpočtu, které kraje v přenesené působnosti podle ustanovení § 8 poskytují školám a školským zařízením.

K bodu 6 - § 12 odst. 5 písm. e)

V souvislosti se změnami v RUD se nově vymezuje věcný rozsah normativu, který bude stanovovat Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

K bodu 7 § 12 odst. 5 písm. n)

Financování soukromých a církevních škol a školských zařízení přechází spolu s příslušnými prostředky státního rozpočtu do samostatné působnosti krajů, stejně tak je tomu se zúčtováním těchto prostředků - příslušné kompetence Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy se proto zrušují.

K bodu 8 - § 12 odst. 5 nové písm. n)

V souvislosti se změnami RUD se přesně dle jejich zřizovatele specifikují školy a školská zařízení, pro něž bude Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanovovat závaznou

osnovu a postup vypracování rozborů hospodaření za oblast finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu.

K bodu 9 - § 13b odst. 4

Ustanovení odstavce 4 neumožňuje Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy zařadit do sítě soukromou nebo církevní školu nebo školské zařízení, pokud s jejím zařazením nebude souhlasit kraj, který by jí v případě zařazení do sítě musel poskytovat finanční dotace podle zvláštního právního předpisu. Jedná se tedy o určité právo „veta“ ze strany krajů k zařazení nových soukromých a církevních škol a školských zařízení a tím ke zvýšení výdajů z rozpočtu kraje.

K bodu 10 - § 13b odst. 5

V ustanovení se doplňuje povinnost zasílat uvedeným orgánům rozhodnutí vydaná podle § 13b odst. 3 a 4.

K bodu 11 - § 13b odst. 6

V ustanovení se doplňuje povinnost zasílat uvedeným orgánům rozhodnutí vydaná podle § 13b odst. 3 a 4.

K bodu 12 - § 14 odst. 9

Podle citovaného ustanovení se upravuje struktura výdajů zajišťovaných obcí pro školy, předškolní zařízení a školská zařízení, které tato obec zřizuje. Obec má povinnost nad rámec dosavadních výdajů zabezpečit ještě výdaje na ostatní náklady vyplývající z pracovně právních vztahů a na učebnice, učební pomůcky a školní potřeby, pokud se poskytují bezplatně. Tyto výdaje budou součástí kapitoly VPS a bude o ně zvýšen příspěvek na žáka poskytovaný ze státního rozpočtu podle počtu žáků předškolních zařízení a škol.

K bodu 13 - § 17 odst. 1

Podle cit. ustanovení se upravuje struktura výdajů zajišťovaná krajem v samostatné působnosti pro školy, předškolní zařízení a školská zařízení zřízené krajem. V odst. 1 se ještě jednotlivé výdaje rozčleňují na výdajové úseky s cílem zdůraznit povinnost jejich zabezpečení v rozpočtech krajů. V písmeni b) je pro kraj dána povinnost rozepisovat příslušné finanční prostředky pomocí normativů. Ustanovení má zajistit, aby srovnatelným školám a školským zařízením na území kraje byla zajištěna srovnatelná výchozí základna při sestavování rozpočtu na příslušný kalendářní rok.

K bodu 14 - § 17 odst. 2, 3 a 4

V odst. 2) je vymezeno na základě čeho se normativy stanoví a povinnost je zveřejnit. Doposud bylo stanovení normativů v přenesené působnosti kraje a podrobnější kritéria vymezovaly závazné zásady, které každoročně vydávalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Nyní definuje základní náležitosti normativů pouze tento zákon.

Zdůrazňujeme, že kompetence stanovit krajské normativy je výlučně na kraji v samostatné působnosti. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy nebude do této kompetence kraje žádným způsobem zasahovat.

Odstavec 3 stanovuje základní kritérium pro přidělování finančních prostředků školám a školským zařízením zřizovanými kraji, jímž je dítě či žák tak, jak je tomu již nyní, avšak tyto jednotky výkonu byly doposud stanoveny v závazných zásadách ministerstva, což pro výkon samostatné působnosti nestačí a vymezují se tedy tímto zákonem.

Doposud byly jak výkony škol a školských zařízení tak normativní úloha krajů upraveny podzákonnými předpisy. To bylo možné pouze do té doby dokud se jednalo o přenesenou

působnost kraje. Jelikož návrh přenáší finanční zabezpečení škol a školských zařízení zřizovaných krajem zcela do samostatné působnosti, je třeba upravit jak jednotku výkonu tak stanovení normativů, které by měly umožnit srovnatelnost této veřejné služby alespoň v rámci jednoho kraje, zákonem. Jelikož pouze ten může samostatnou působnost územních samosprávných celků upravovat.

V odstavci 4 je dána kraji do samostatné působnosti povinnost přidělovat dotaci soukromým a církevním školám, předškolním zařízením a školským zařízením a kontrolovat využití přidělené dotace. Nyní vykonává tuto působnost krajský úřad po linii přenesené působnosti. Rozsah a podmínky poskytování dotace budou stanoveny zvláštním předpisem, obdobně jako je tomu nyní. Vložением nového odstavce 2 se mění označení dosavadních odstavců 2 až 5.

K bodu 15 – zrušení § 17 odst. 8

Ustanovení o možnosti krajů přispívat dalšími finančními prostředky do rozpočtů škol a školských zařízení, které zřizují kraje, se v souvislosti se změnou financování těchto škol stává nadbytečným a ruší se. Kraje budou zajišťovat financování škol a školských zařízení, které zřizují, zcela ze svých příjmů a to, s výjimkou prostředků na pokusné ověřování a rozvojové programy vyhlášené ministerstvem podle §8 odst. 3, bez účasti kapitoly 333 MŠMT státního rozpočtu.

K bodu 16 - § 17e odst. 4

Úprava se vztahuje k povinnosti školy předkládat výroční zprávu o hospodaření, pokud škola dostává prostředky z veřejných rozpočtů.

K bodu 17 - § 18 odst. 4

Úprava se týká kompetence České školní inspekce. Jelikož soukromé školy nebudou dostávat dotace v rámci přenesené působnosti podle § 10 zákona, viz. jeho zrušení v bodu 2, je třeba zrušení tohoto ustanovení promítnout i v příslušném ustanovení § 18.

K čl. IV:

K bodu 1 – název zákona

V souvislosti s převodem financování soukromých a církevních škol a školských zařízení do samostatné působnosti krajů se navrhuje sjednotit systém jejich financování v tomto zákoně. To vyžaduje změnu názvu zákona, jelikož církevní školy nelze zahrnout pod pojem škol soukromých.

K bodu 2 - § 1 odst. 1

Ustanovení § 1 odst. 1 se mění tak, aby respektovalo přenesení kompetencí ze státu na kraje v oblasti soukromého i církevního školství podle vládou navržených změn v rozpočtovém určení daní podle usnesení vlády č. 383/2004. Dotace soukromým a církevním školám a školským zařízením budou namísto státního rozpočtu zabezpečovat rozpočty krajů.

Změna odkazu reaguje na změnu v § 1 odst. 1, kdy se mění odkaz z rozpočtových pravidel státu na rozpočtová pravidla územních rozpočtů. Odkaz na školský zákon se vypouští, jelikož se mění vymezení kategorie škol a školských zařízení, na které se bude zákon vztahovat.

K bodu 3 - § 2 odst. 1

V ustanovení se promítá přechod kompetence státu v oblasti poskytování dotací církevním a soukromým školám a školským zařízením z ministerstva a krajských úřadů do samostatné působnosti krajů, kromě toho se sjednocuje lhůta pro předkládání žádostí o uzavření smlouvy o poskytnutí dotace se lhůtou pro předložení žádosti o uzavření smlouvy o zvýšení dotace.

K bodům 4 až 6

V ustanoveních je promítána změna v souvislosti s převodem prostředků na poskytování dotací soukromým a církevním školám a školským zařízením do samostatné působnosti krajů.

K bodu 7 - § 3 odst. 3

V ustanovení se promítá přechod kompetence státu v oblasti poskytování dotací církevním a soukromým školám a školským zařízením z ministerstva a krajských úřadů do samostatné působnosti krajů, kromě toho se sjednocuje lhůta pro uzavření smlouvy o poskytnutí dotace s církevní nebo soukromou školou či školským zařízením nebo jejich zřizovatelem spolu se lhůtou k informování školy či zřizovatele v případě jejího neuzavření.

K bodu 8 - § 4 odst. 1

V ustanoveních je promítána změna v souvislosti s převodem prostředků na poskytování dotací soukromým a církevním školám a školským zařízením do samostatné působnosti krajů. Kromě toho se z kategorie škol a školských zařízení, kde je normativ pro výpočet dotace stanoven ze srovnatelných výdajů školy zřizované krajem, vyčleňují základní školy, které kraj nezřizuje.

K bodu 9 - § 4 odst. 2

Do kategorie škol a školských zařízení, kde je normativ pro výpočet dotace stanoven ze srovnatelných výdajů školy zřizované obcí, se začleňují základní školy, které zřizuje standardně obec nikoli kraj.

K bodu 10 - § 4 odst. 4

V ustanoveních je promítána změna v souvislosti s převodem prostředků na poskytování dotací soukromým a církevním školám a školským zařízením do samostatné působnosti krajů s tím, že zákon musí stanovit pro kraj též formu zveřejnění stanovených normativů, k zajištění srovnatelnosti a objektivitě.

K bodům 11 a 12

Mezi ostatní kategorie škol a školských zařízení se systémově zařazují i mateřské školy a školská zařízení, které jinak zřizuje obec. Tím se stává odstavec 6 nadbytečný.

K bodu 13 - § 5

Jelikož se začleňuje financování církevních škol a školských zařízení do návrhu tohoto zákona, sjednocuje toto ustanovení podmínky pro zvýšení dotace a umožňuje nad rámec dosavadní zákonné úpravy získání 100 % dotace pro všechny školy a školská zařízení bez rozdílu druhu či typu v případě splnění podmínek stanovených v odst. 4 a 5. Novým školám a školským zařízením se (stejně jako dosud) umožňuje nárokovat zvýšení dotace až poté, co vykonávají činnost po dobu alespoň 1 školního roku. Kromě toho ustanovení odst. 7 umožňuje škole nebo školskému zařízení nárokovat zvýšení dotace při změně právní formy, což dosud není možné.

K bodu 14 - § 6 odst. 3

V ustanoveních je promítána změna v souvislosti s převodem prostředků na poskytování dotací soukromým a církevním školám a školským zařízením do samostatné působnosti krajů.

K bodu 15 - § 6 odst. 4

Jelikož nárok na 100 % zvýšení dotace všech škol a školských zařízení je podmíněn splněním zákonem stanovených podmínek, které není záhodno ze strany školy či zřizovatele během školního roku měnit, je třeba stanovit, že pomine-li některá z podmínek pro přiznání dotace podle § 5 odst. 4 a 5 má poskytovatel právo dotaci jednostranně snížit.

K bodům 16 až 20

V ustanoveních je promítána změna v souvislosti s převodem prostředků na poskytování dotací soukromým a církevním školám a školským zařízením do samostatné působnosti krajů. Změna odkazu reaguje na změnu v § 1 odst. 1, kdy se mění odkaz z rozpočtových pravidel státu na rozpočtová pravidla územních rozpočtů.

K článku V:

Ustanovení řeší mimořádný režim pro školní rok 2004/2005, jelikož po nabytí účinnosti zákona uprostřed školního roku není vhodné ani zajistitelné měnit podepsané smlouvy se soukromými školami. Kromě toho je nutné zajistit těmito přechodnými ustanoveními změnu financování církevních škol tak, aby nebyl narušen průběh školního roku.

K čl. VI:

K bodu 1

Odpovědnost za základní dopravní obslužnost území kraje ve veřejné drážní osobní dopravě se převádí na kraje. Vzhledem k tomu, že nově bude úhrada prokazatelné ztráty vzniklé dopravci plněním závazků veřejné služby za zajišťování základní dopravní obslužnosti území financována z rozpočtu kraje, nebude rozlišován příspěvek státu a kraje. Ministerstvu dopravy zůstává i nadále odpovědnost za zajišťování dopravních potřeb státu ve veřejném zájmu závazky veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě podle § 39 odstavec 1 písmeno b) zákona č. 266/1994 Sb.

K bodu 2

Zmocnění v prováděcí vyhlášce po prováděné právní úpravě je nadbytečné, neboť o finančních prostředcích na úhradu prokazatelné ztráty rozhoduje kraj.

K bodu 3

Finanční prostředky na úhradu prokazatelné ztráty vzniklé dopravci plněním závazků veřejné služby za zajišťování základní dopravní obslužnosti území nebudou již poskytovány ze státního rozpočtu, ale v rámci rozpočtového určení daní se stávají součástí jednotlivých krajských rozpočtů.

K bodu 4

Odpovědnost ve věci základní dopravní obslužnosti ve veřejné drážní osobní dopravě se převádí na kraje a přestává tedy být vykonávána v přenesené působnosti.

K čl. VII:

K bodu 1

Odpovědnost za základní dopravní obslužnost území kraje ve veřejné linkové dopravě se převádí na kraje. Vzhledem k tomu, že nově bude úhrada prokazatelné ztráty vzniklé dopravci plněním závazků veřejné služby za zajišťování základní dopravní obslužnosti území financována z rozpočtu kraje, nebude rozlišován příspěvek státu a kraje.

K bodu 2

Nové znění odpovídá převodu kompetencí ve věci financování úhrady prokazatelné ztráty.

K bodu 3

Finanční prostředky na úhradu prokazatelné ztráty vzniklé dopravci plněním závazků veřejné služby za zajišťování základní dopravní obslužnosti území nebudou již poskytovány ze státního rozpočtu, ale v rámci rozpočtového určení daní se stávají součástí jednotlivých krajských rozpočtů.

K bodu 4

Zmocnění v prováděcí vyhlášce po prováděné právní úpravě je nadbytečné, neboť o finančních prostředcích na úhradu prokazatelné ztráty rozhoduje kraj.

K bodu 5

Odpovědnost ve věci základní dopravní obslužnosti ve veřejné linkové dopravě se převádí na kraje a přestává tedy být vykonávána v přenesené působnosti.

K čl. VIII:

Toto ustanovení obsahuje, v návaznosti na část první (tj. zákon o rozpočtovém určení daní) tohoto zákona, nezbytné úpravy lesního zákona. Převod finančních prostředků ze státního rozpočtu do rozpočtu krajů je nutno provázat s povinností krajů poskytovat v zastoupení státu úhrady, náhrady nebo podpory oprávněným osobám. Toto ustanovení stanovuje zásadu, že orgán státní správy, kterému je lesním zákonem svěřena kompetence k příslušnému rozhodnutí nebo úkonu, současně odpovídá i za finanční plnění, které s touto kompetencí souvisí. Všechny finanční prostředky, které nesouvisí s kompetencí ústředního orgánu státní správy lesů (Ministerstva zemědělství), jsou převáděny do rozpočtu krajů. Proto z rozpočtu krajů budou hrazeny i všechny úhrady, náhrady nebo podpory, které souvisejí s územím kraje bez ohledu na to, zda je rozhodnutí nebo úkon v kompetenci kraje nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností na území příslušného kraje. Obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož kompetenci je příslušné rozhodnutí nebo úkon, musí dát podnět kraji k úhradě příslušných výdajů. Kraj z podnětu obecního úřadu obce s rozšířenou působností uhradí v zastoupení státu příslušné mandatorní výdaje z rozpočtu kraje.

Ministerstvo zemědělství zvaží možnost v souladu s § 92 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění, vydání směrnice o postupu při poskytování finančních prostředků podle lesního zákona.

K čl. IX:

K bodu 1

Národní knihovna je centrem systému knihoven. V rámci systému vykonává mj. koordinační, odborné, informační, analytické, standardizační, metodické a poradenské činnosti. Do výčtu hlavních funkcí Národní knihovny se navrhuje doplnit funkci celostátní koordinace výkonu regionálních funkcí, včetně vyhodnocení jejich plnění. Tak budou regionální funkce metodicky řízeny z jednoho centra a bude též umožněno jednotné hodnocení jejich výkonu.

K bodu 2

Ustanovení § 11 se týká krajských knihoven. Stanoví mj., že krajská knihovna plní a koordinuje plnění regionálních funkcí vybraných základních knihoven v kraji. Navrhuje se

doplnit novou větou, která stanoví povinnost kraje zajistit ze svého rozpočtu plnění regionálních funkcí a jeho koordinaci.

K čl. X :

K bodu 1 - § 28 odst. 2

Ustanovení odst. 2 písm. e) se upřesňuje a rozšiřuje o opatření ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě.

K bodu 2 - § 46a

První odstavec stanoví povinnosti krajských úřadů v oblasti ochrany obyvatelstva před přírodním ozářením, a to od povinností zajištění provádění měření a vyhledávání staveb s vyšší úrovní ozáření, přes informování obyvatelstva o výsledcích měření a možnostech řešení problému, přijímání žádostí o poskytnutí dotace, který opatří svým stanoviskem a stanoviskem Úřadu a doručení žádostí MF, až po vykonávání kontroly prováděných opatření spolu s Úřadem a příslušným stavebním úřadem.

Druhý odstavec určuje orgán (tj. MF), který rozhoduje o poskytnutí dotace na zjištění rizika vyplývajícího z přítomnosti radonu a jeho dceřinných produktů ve vnitřním ovzduší staveb a na přijetí prokazatelně zdůvodněných opatření k jeho snížení. Dále stanoví konkrétní věci event. rozsah upravované problematiky pro tvorbu prováděcího předpisu.

Třetí odstavec stanovuje působnost Úřadu v oblasti koordinace a metodického řízení distribuce a sběru detektorů na základě jejichž vyhodnocení jsou nalézány stavby s vyšší úrovní ozáření. Odstavec dále určuje povinnost Úřadu prováděcím předpisem stanovit kritéria podle kterých se bude postupovat při posuzování žádostí o dotace na ozdravná opatření a stanoví spolupráci krajských úřadů a Úřadu při vedení evidence zjištěných objektů překračujících kritéria pro poskytnutí státní dotace.

K bodu 3- § 47 odst. 10

Tento paragraf stanoví zmocnění Úřadu k vydání prováděcího právního předpisu, který provede konkrétně uvedená ustanovení § 46a a zmocnění Ministerstva financí k vydání prováděcího předpisu dle druhého odstavce § 46a.

K čl. XI:

K bodům 1 a 2

Z přílohy č. 2 k zákonu č. 290/2002 Sb., tj. z působnosti státu, je vypouštěna Stálá divadelní scéna Klatovy. Zřizovatelem této scény byl až do konce roku 2002 Okresní úřad Klatovy, šlo o scénu místního významu. Po zrušení okresních úřadů přešla zřizovatelská funkce na stát, který ji nyní předává Plzeňskému kraji se všemi věcmi, právy a závazky (viz navrhované znění § 3).

K čl. XII:

K bodu 1

Do zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, je do § 53 doplňována část věty, která umožní příspěvkovým organizacím hospodařit s finančními prostředky získanými z rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů.

K bodu 2

Je doplňován paragraf, kterým bude Ministerstvo financí zmocněno upravit zvláštním právním předpisem svůj postup při zajištění převodu podílů jednotlivých příjemců na daňových výnosech došlých na účty státního rozpočtu poslední dny rozpočtového roku (viz § 6 odst. 6 navrhovaného zákona).

K čl. XIII:

Podle dosavadní právní úpravy obsažené v zákoně č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, jsou učiněné movité archeologické nálezy obecně ve vlastnictví České republiky. V některých zákonem stanovených případech, např. u majetku státu převáděného obcím podle § 6 zákona č. 172/1992 Sb., a zejména pak v rámci přechodu majetku současně se zřizovatelskými funkcemi k příslušným státním příspěvkovým organizacím – muzeím podle zákonů č. 157/2000 Sb. a č. 290/2002 Sb. mezitím již došlo k převodu nebo přechodu vlastnictví k naprosté většině movitých archeologických nálezů v České republice ze státu na kraje, a to včetně příslušných prostředků státního rozpočtu, popř. na obce. Toliko movité archeologické nálezy učiněné od té doby třeba i krajskými nebo obecními muzei zůstávají i nadále ve vlastnictví České republiky, přestože s nimi tato muzea zpravidla fyzicky již i nakládají, neboť tvoří potenciál pro rozvoj jejich regionálně koncipovaných prehistorických a historických sbírek.

Stanovuje se proto, aby v souladu s úlohou, kterou již převzaly kraje při výkonu veřejné správy na úseku státní památkové péče od okresních úřadů ke dni 1. 1. 2003 právě v oblasti archeologických výzkumů a archeologických nálezů na základě změny zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, provedené zákonem č. 320/2002 Sb., a kterou převzaly i tím, že se staly, až na výjimky (Národní muzeum, Moravské zemské muzeum v Brně, Slezské zemské muzeum v Opavě), zřizovateli všech předtím státních muzeí, jak zmíněno výše – aby movité archeologické nálezy oproti dosavadnímu stavu přecházely primárně do majetku kraje. Výjimku budou tvořit movité archeologické nálezy učiněné při provádění archeologických výzkumů příspěvkovou organizací nebo organizační složkou obce, které budou majetkem této obce, a analogicky též movité archeologické nálezy učiněné při archeologických výzkumech prováděných státní organizací nebo organizační složkou státu, které budou majetkem České republiky, přičemž tyto státní organizace a organizační složky budou mít současně k jimi učiněným movitým archeologickým nálezům příslušnost hospodaření. Stát však zároveň bude mít časově omezenou možnost požádat kraj nebo obec, aby do jeho vlastnictví převedly konkrétní jím vyžádané movité archeologické nálezy, a kraj, resp. obec budou mít povinnost této žádosti vyhovět. Převod by v těchto případech byl úplatný za cenu stanovenou posudkem soudního znalce, při současné náhradě nutných nákladů, které kraji nebo obci v souvislosti s převáženým movitým archeologickým nálezem vznikly (tedy prokazatelných nákladů zejména na jeho ošetření nebo restaurování, dokumentaci a uložení). Uvedený postup by měl státu umožnit získat ve zcela výjimečných případech do svého vlastnictví movitý archeologický nález, na jehož zachování a prezentaci by byl tak intenzivní celospolečenský zájem, že by musel být prezentován jako integrální součást státních sbírek.

Ochrana a uchování movitých archeologických nálezů v rámci sbírek veřejných muzeí, resp. institucí muzejního typu zřízených státem nebo územními samosprávnými celky jsou plně

zaručeny zákonem č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů.

Jak uvedeno s odkazy na příslušné právní předpisy výše, návrh váže na změny již provedené s převodem zřizovatelských funkcí, resp. převodem nebo přechodem příslušných muzejních sbírek ze státu na kraje, a to včetně převodu prostředků státního rozpočtu určených na hlavní, to je především sbírkotvornou činnost příslušných příspěvkových organizací muzejního typu zřizovaných krajem, které současně navíc fakticky všechny i provádějí archeologické výzkumy. Návrh sám tedy nepřináší žádné přímé zvýšené nároky na rozpočtové výdaje krajů (dosavadní právní úprava úhrady nákladů spojených s prováděním archeologických výzkumů podle § 22 zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění zák. č. 242/1992 Sb., a ukládání movitých archeologických nálezů zpravidla v muzeích zůstávají nedotčeny), popřípadě může jít ojediněle o zvýšené náklady řádově v tisících nebo max. desetitisících korun českých ročně, např. ve spojitosti s provozem skladovacích prostorů, v nichž jsou movité archeologické nálezy v krajských muzeích ukládány. (Bez ohledu na navrhovanou změnu zákona je však třeba do budoucna na úrovni státu i krajů uvažovat o postupném doplňování dosavadních kapacit pro řádné ukládání movitých archeologických nálezů). Vzhledem k tomu, že se nemění obecné podmínky k provádění archeologických výzkumů, návrh neznamená žádné přímé zvýšené nároky ani na rozpočtové výdaje obcí, pokud se obec, resp. jí zřizovaná příspěvková organizace nebo organizační složka muzejního typu sama nerozhodne provádět archeologické výzkumy nad rámec své hlavní činnosti.

Návrh je plně slučitelný se závazky České republiky podle Úmluvy o ochraně archeologického dědictví Evropy, revidované, č. 143 (č. 99/2000 Sb. m. s.).

K čl. XIV:

Přechodná ustanovení jsou koncipována tak, aby byla zachována kontinuita s dosavadní právní úpravou a zajištěna právní jistota subjektů, jejichž práv a povinností se navrhovaná právní úprava týká.

K čl. XV:

Účinnost zákona je navrhována k 1. lednu 2005 kromě čl. IV a V, které musejí nabýt účinnosti k 1. listopadu 2004 z důvodu zajištění změny financování církevních škol a školských zařízení a poskytnutí možnosti soukromým školám požádat o další zvýšení dotace až na 100 % v případě splnění dalších zákonem stanovených podmínek k 1. lednu 2005.

V Praze dne 7.července 2004

Předseda vlády:

PhDr. Vladimír Š p i d l a v.r.

Místopředseda vlády a ministr financí:

Mgr. Bohuslav S o b o t k a v.r.